

# SZKOLNICTWO SPECJALNE

## *w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty*

stan prawny na dzień 02.11.2007r.

- Art. 1 System oświaty zapewnia : dostosowanie treści metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwości korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej, ponadto w § 5 i 5a wprowadzono zapis dotyczący pobierania nauki przez uczniów niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie we wszystkich typach szkół oraz opieki nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwienie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych.
- Art.2 do systemu oświaty ponownie włączono specjalne ośrodki wychowawcze, Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze i Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii (wcześniej przynależały do resortu pomocy społecznej)
- Art.3 wprowadzono definicję szkoły specjalnej i oddziału specjalnego, a także szkoły integracyjnej (wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi) i oddziału integracyjnego, do szkół specjalnych zaliczono również m.in. szkoły zorganizowane w zakładach opieki zdrowotnej (szkoły przyszpitalne i przysanatoryjne) oraz w jednostkach pomocy społecznej (szkoły w pogotowiacz opiekuńczych),
- Art.9 wprowadzono trzyletnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy, dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których ukończenie umożliwi uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy,
- Art.14 określono wiek od 6 do 10 lat dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, które mogą być objęte wychowaniem przedszkolnym. Obowiązek szkolny tych dzieci, może być odroczony do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat,
- Art.14a ust. 4 nałożono na gminy obowiązek zapewnienia 6 letnim dzieciom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub ośrodka, w którym dziecko realizuje obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego , albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice,
- Art.16 ust.7 za spełnienie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki uznaje się udział dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych,
- Art.17 ust.3a dotyczy zapewnienia przez gminę bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci niepełnosprawnych do szkoły podstawowej, gimnazjum natomiast do szkoły ponadgimnazjalnej uczniom z niepełnosprawnością ruchową i

upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym do ukończenia 21 roku życia oraz do ukończenia 25 roku życia dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami i z głębokim upośledzeniem umysłowym do ośrodka, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki albo zwrot kosztów przejazdu ucznia i opiekuna środkami komunikacji publicznej jeżeli dowożenie zapewniają rodzice. Obowiązek ten nie jest związany z przekroczeniem odległości, o której mowa w art. 17 ust. 2 obowiązek dowożenia nałożony został na gminy mimo, że szkoły specjalne prowadzone są przez powiat,

- Art.58 ust. 2a szkołom specjalnym i integracyjnym nie ustala się obwodów szkolnych,
- Art.71b ust.1a, 2 wskazuje dla kogo i w jakiej formie może być organizowane kształcenie specjalne oraz kiedy organizuje się indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne lub nauczanie indywidualne (stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły),
- Art.71b ust.2a, 2b, 3, 3a wprowadzono możliwość organizowania w przedszkolach i szkołach podstawowych w tym specjalnych w ośrodkach oraz niepublicznych i publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych w tym specjalistycznych wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Wczesne wspomaganie mogą organizować dyrektorzy w porozumieniu z organem prowadzącym na podstawie opinii wydanej przez zespół orzekający publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznej w tym specjalistycznej oraz zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych. Rozszerzono więc uprawnienia niepublicznych poradni, które mogą realizować wczesne wspomaganie i wydawać opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się,
- Art. 71b ust.5, 5a, 5b bardzo szczegółowo uregulowano kwestię zapewnienia odpowiedniej formy kształcenia dzieciom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Zapewnienie odpowiedniej formy kształcenia dziecka niepełnosprawnego należy do starosty, który je realizuje na wniosek rodziców. Jeżeli jednak orzeczenie zaleca uczęszczanie dziecka do przedszkola specjalnego lub ogólnodostępnego lub integracyjnego, realizację kształcenia specjalnego zapewnia gmina (jednostka samorządu terytorialnego właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, do której zadań własnych należy prowadzenie przedszkoli lub szkół).  
W przypadku gdy na obszarze powiatu nie ma szkoły specjalnej lub ośrodka, do którego dziecko zostało zakwalifikowane, starosta kieruje dziecko do najbliższego powiatu posiadającego taką szkołę lub ośrodek, a starosta do którego skierowano dziecko posiadający określoną szkołę lub ośrodek nie może odmówić przyjęcia dziecka,
- Art. 71c uregulowano zasady kształcenia w zakładach opieki zdrowotnej, w tym, w zakładach opiekuńczo – leczniczych, a także w jednostkach pomocy społecznej,
- Art. 71d określono sposób finansowania podręczników szkolnych oraz książek pomocniczych do kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niewidomych i słabo widzących i niesłyszących.

Opracowała: Iwona Kapczyńska – st. wiz KO